

## **Beszámoló**

### **Kistormás község környezeti állapotáról**

#### **Környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozás:**

- Kistormás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2023. (VII.28.) rendelete a nem a közterületek tisztán tartásáról és az elhagyott hulladék felszámolásáról,
- Kistormás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2017. (VIII.23) rendelete a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtéséről,
- Kistormás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2016. (XI.28.) rendelete az avar és kerti hulladék égetés szabályairól
- Kistormás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2016. (IX.12) rendelete a talajterhelési díjról,
- Kistormás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2013. (XII.16) rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól.

#### **Területhasználat:**

Kistormás község közigazgatási területe: 11,3 km<sup>2</sup>

A településen nagy területen folyik mezőgazdasági termelés. Vadkár előfordul, de összességében nem nehezítik az ingatlanok mezőgazdasági célú hasznosítását.

Közigazgatási terület (ha): 1135, 33

Beépítésre szánt terület (ha): 73, 34

Beépítésre nem szánt terület (ha): 1061,99

- ebből:
  - erdőterület (ha): 261,66
  - mezőgazdasági terület (ha): 709,29
  - közutak, közművek területe (ha): 8,26
  - vízgazdálkodási terület (ha): 82,39

#### **Hulladékgazdálkodás**

2023. július 1-jével új hulladékgazdálkodási rendszer lépett életbe, melyben a magyarországi települési hulladék begyűjtését, kezelését és számlázását a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. végzi.

A településen területén elhagyott hulladék nem található, de időnként problémaként merül fel az illegális hulladéklerakás a község közigazgatási területein belül, illetve kívül is. Ilyen esetekben az Önkormányzat megteszi a szükséges lépéseket.

#### **Ivóvízellátás és szennyvízkezelés**

Kistormás vízellátó hálózatának üzemeltetője a Nemzeti Vízművek Zrt.

2023. november 18. napján fejeződött be a KEHOP-2.1.3-15-2016-00033 azonosító számú projekt. A projekt keretében összekötésre kerültek a Kölesd-Borjád és Kölesd-Kistormás rendszerek, így egy irányból, Kölesd felől lesznek ellátva ivóvízzel. Az ivóvíz megfelelő minőségét az új kölesdi vízműtelepen telepítésre kerülő víztisztítási technológia biztosítja. A vízműtelep helye: Kölesd, 1139/31 hrsz.-ú önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan.

A település ivóvízellátását az üzemben lévő kölesdi II. sz. kútról és az ezen kúttól mintegy 340 m-re, a 1139/31 hrsz.-ú önkormányzati területen létesített új kútról történik. Ez a terület egyben az új vízmű területe is. A meglévő kistormási kút a nagy távolság miatt felhagyásra került.

A tervezett műtárgyak biztonságos elhelyezéséhez az ingatlan bővítésére nem volt szükség, a kerítés áthelyezésével megfelelő védőterület lett kialakítva, az italbolt felőli oldalon, a kút védőterületéhez, és az épület elhelyezéséhez új kerítés készült, telekhatáron belül.

A kezelt víz egy térszíni tárolóba jut, onnan szivattyúk juttatják a hálózatba.

A vízkezelés során keletkező hulladékvizek ülepítés után a települési csapadékvíz csatornába kerül.

A beruházás során a komplex vízkezelési technológia alkalmazásával a kezelendő víz vas-mangántalanítását, illetve kémiai úton történő ammóniummentesítését valósítjuk meg, mely kezelést követően a távozó víz minősége kielégíti a 201/2001. (X.25.) Korm. r. előírásait. A kezelt víz vastartalma 0,2 mg/l, a mangántartalma 0,05 mg/l, ill. az ammóniumtartalma 0,2 mg/l alá csökken.

A településen részben került kiépítésre a kommunális szennyvíz csatornahálózat. Van néhány ingatlan, amely nem kötött rá szennyvízhálózatra. Ezekben az esetekben nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizet tengelyen szállítja el egy egyéni vállalkozó. A csatornahálózat kiépült rendszerében a keletkező szennyvizek elvezetése gravitációs szennyvízcsatornával történik, NA 200 gerinccsatornával és NA 150-es bekötőcsatornákkal. A hálózaton a gyűjtőhálózat és a szállítóvezeték teljes hossza mintegy 11465,52 m-t tesz ki.

A településtest morfológiai viszonyai miatt házi átemelők rendszerbe integrálása is szükségessé vált.

#### **Felszíni vizek, vízvezetés:**

Kistormás belterületének vízjárásában három (3) felszíni vízfolyás játszik szerepet. A Kistormási-árok és a Nánai-árok mellett legjelentősebb a Völgységben eredő Hidas-patak, amely Kölesdnél torkollik a Sióba.

A falu közvetlen közelségében, a belterülettől alig 100-200 méterre a Hidas-patakon helyezkedik el kettő halastó. Közülük az I. sz. tó az alsó, a II. sz. tó a felső. A vízi létesítmények vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkeznek. A halastavak jelenléte a földrajzi fekvésből eredően Kistormás belterületére nézve veszélyt jelenthet, Kölesd szempontjából pedig annál figyelemre méltóbb, mert egy esetleges töltésszakadás következtében a lezúduló víztömeg Kölesd sűrűn beépített belterületén vonulna le.

A csapadékvizek fő befogadója a Hidas-patak. A belterületen egy - vagy kétoldali nyílt árkos rendszerben, az útburkolaton vagy szikkasztó árkok által. A település alapvetően kedvezőtlen domborzati viszonyokkal rendelkezik a csapadékvíz elvezetés szempontjából. Kiöntések, helyi vízkárok nagyobb esőzések alkalmával előfordulnak. A méteres löszfalakon extrém időjárási viszonyok esetén a rossz állékonyság következtében nagy mértékű felázás és beszakadás, majd omlás következik be. A felázott löszanyag a lakóingatlanokba is behatolhat és károkat okozhat a vízellátó hálózatban és a csatornarendszerben, a csapadékvíz elvezetés kiépítése tehát nem megfelelő, a lehullott csapadéknak csak egy része folyik le biztonságosan. A Kossuth utca déli oldalán a külterületi részekről, három külterületi völgyről az összegyűlt csapadék a belterületre áramlik. Két külterületi völgy által a belterületre vezetett csapadékvíz elvezetése megoldott.

A Kossuth utcai csapadékvíz-elvezetés terveinek elkészítése megtörtént, pályázat kiírására vár e tárgyban az Önkormányzat.

Problémát jelent ugyanakkor, hogy a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Tolna Vármegyei Szakaszmérnöksége továbbra sem kotorta ki a Hidas-patak medrét, illetve tisztította ki a növényzetet a partszakaszról, így félt, hogy nagyobb csapadék esetén kiönthet a patak a medréből.

Korábbi tulajdonosa eladta a Kistormás község határában található halastavakat. Az új tulajdonos a tavakat rendbe tette, és nemcsak halnevelőként akarja hasznosítani a területet, hanem horgásztóként is. Jelenleg villamos áram kiépítésére vár, utána nyithatna a komplexum.

### **Energiagazdálkodás**

Kistormás község villamosenergia ellátását az MVM Zrt. biztosítja, a Tamási alállomás (TAMS) és Paks alállomás (PAKS) 22 kV-os celláiból induló, szabadvezetékekre csatlakozó, 22/0,4 kV-os transzformátor állomásokon keresztül. A közvilágítást energiatakarékos fényforrások biztosítják.

Az ellátottság teljes körű.

A gázszolgáltató a térségben az MVM Zrt.

Megújuló energiaforrások használata: Az Önkormányzat terveiben a volt iskola épületének felújítása és a faluház-óvoda épületegyüttes (Dózsa György u. 4. hrsz. 126) napelemekkel való felszerelése szerepel.

### **Levegőminőség:**

A település levegőminősége kedvező, a területen nincs jelentős, a lakosságot zavaró légszennyező forrás.

A község a levegőtisztatág-védelem szerint a 10. zónacsoportba tartozik, mely alapján az ország olyan egyéb területei között szerepel, amely nem tartozik légszennyezettségi agglomerációba. A településen levegőterhelő hatású forrásnak minősül a belterületen áthaladó 6313 j. út forgalma, az egyre növekvő pollenszennyezettség, a mezőgazdasági termőföld hasznosítás során fellépő porszennyezés, és a téli időszakban a háztartási tüzelőberendezések égésterméke. Tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő légszennyezettséget okozó terhelése. Levegővédelmi követelmények alkalmazása szükséges új légszennyező forrás létesítésekor és a már meglévő forrás működése esetén. A településen nagylétszámú állattartás nincsen. Az esetlegesen a jövőben létesítésre kerülő állattartó létesítmények bűzterhelését, valamint az ebből fakadó levegővédelmi hatásterületet külön eljárás során szükséges vizsgálni, amennyiben a tevékenység engedélyezése környezeti hatásvizsgálati és/vagy egységes környezethasználati eljárás hatálya alá esik.

### **Zaj- és rezgésvédelem:**

A település területén nem áll fenn zaj- és rezgésprobléma. Sem bel -, sem külterületen települési szintű háttérzaj mérés nem történt.

Kistormás esetében legfeljebb az itt működő mezőgazdasági üzem területéről, illetve a szántóföldi betakarítások idején származhat zajterhelés. A közlekedésből kismértékű zajterhelés származik az átmenő forgalomból adódóan.

Az üzemi zajhelyzetet tekintve nem ismert olyan gazdasági-szolgáltató létesítmény, tevékenység, amely a megengedettnél nagyobb zajterhelést okoz a környezetében. Ezen kívül figyelembe kell venni, hogy valamennyi üzem kizárólag engedélyek alapján működhet.

A tervezett fejlesztésekre ugyanezen követelmények vonatkoznak, tehát a zajvédelmi megfelelőségüket a kiadott engedélyek szabályozzák. A közúti közlekedést tekintve a legjelentősebb zajforrásnak a településen áthaladó 6313. jelű út tekinthető. Mivel az áthaladó forgalom nem jelentős, így a zajterhelés mértéke nem számottevő.

### **Települési zöldfelületek és természeti környezet:**

Szerkezeti és kondicionáló szempontból lényeges, illetve zöldfelületi karaktert meghatározó zöldfelületi elemek a település belterületét körülölelő domboldalok, löszfalak erdői – beleértve a Templom-dombot, a Hidas-patak és az azt kísérő növényzet, valamint a település temetője. A lakótelkeken belül húzódó kertek és a Hidas-patak mentén telepített erdőterületek is részét képezik a település zöldfelületi rendszerének.

A település zöldterületeihez tartoznak:

- járdák és úttegek közötti zöldsávok,
- sövények, fasorok,
- köztemető,
- egyéb zöldterületek.

Magántulajdon esetén, illetve az ingatlan közterülettel érintkező, telekhatárai mellett meglévő járdaszakasz esetében a tulajdonos feladata a tisztán tartás, valamint a hó- és síkosítás-mentesítés. A település közterületeinek, közparkjainak, köztemetőinek tisztán tartásáról - saját munkavállalói útján, illetve közmunkások bevonásával - az Önkormányzat gondoskodik.

Kistormás, 2025. szeptember 25.



**Borza Ferenc**  
polgármester

